

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет психології та історії
Кафедра філософії та соціальних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Харченко Ю. В.

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія світового господарства

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота

(назва)

Форма навчання денна

(денна, заочна.)

2025– 2026 навчальний рік

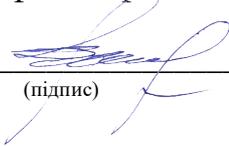
Робоча програма навчальної дисципліни “Географія світового господарства” розроблена на основі освітньо-професійної програми “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)

Розробники: Маслова Наталія Миколаївна, доцент, доцент кафедри філософії та соціальних наук, кандидат географічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії та соціальних наук

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри філософії та соціальних наук

(підпис)

Харченко Ю. В.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни “Географія світового господарства” для студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 19 с.

© Маслова Н. М., 2025 рік
© ЦДУ імені В. Винниченка,
2025 рік

• ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3,5	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: <u>014.07 Середня освіта (Географія)</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		2-й	-
Загальна кількість годин: 105		Семестр	
		4-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 4 год. самостійної роботи студента: 3 год.	Освітня програма: <u>Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота</u> (шифр і назва)	30 год.	-
		Практичні, семінарські	
	20 год.	-	
	Лабораторні		
	- год.	-	
	Самостійна робота		
	55 год.	-	
	Консультації:		
	-	-	
	Вид контролю:		
екзамен	-		
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів зі структурою, просторовою організацією, особливостями і закономірностями розвитку та функціонування сучасного світового господарства в умовах глобалізації; розвивати суспільно-географічне мислення студентів, уміння аналізувати економіко-географічні процеси, встановлювати фактори розміщення виробництв, географічні закономірності в територіальному поділі праці, застосовувати отримані знання в процесі навчання шкільних курсів географії.

Завдання:

- формувати у майбутніх вчителів географії уявлення про світове господарство як складову глобальної соціально економічної системи, історію його формування, сучасну секторальну, функціонально-галузеву та геопросторову структуру;

- формувати знання основних понять та категорій географії світового господарства;
- розкрити сутність та особливості міжнародного географічного поділу праці, формувати учвлення про місце окремих держав світу у міжнародному географічному поділі праці;
- ознайомити студентів з особливостями та закономірностями функціонування світового господарства в умовах глобалізації та НТР;
- формувати знання про економічні системи та типи економіки, типологію країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку;
- формувати розуміння студентами впливу основних факторів на географію різних галузей світового господарства;
- формувати знання про суть, завдання, структуру та географію галузей первинного, вторинного та третинного сектора світового господарства;
- розвивати суспільно-географічне мислення студентів, уміння аналізувати економіко-географічні процеси та динаміку змін в галузевій і територіальній структурі провідних галузей світового господарства;
- розвивати уміння встановлювати географічні закономірності в територіальному поділі праці;
- формувати уміння застосовувати отримані знання з географії світового господарства в процесі навчання шкільних курсів географії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна: здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.

загальні	фахові
<p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК2 – здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.</p> <p>ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.</p> <p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі, опрацьовувати різні джерела географічної інформації, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій.</p> <p>ФК10 – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.</p> <p>ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Знання і розуміння

Студент:

ПРН6 – *знає та розуміє* закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ПРН7 – *володіє* базовими знаннями з дисциплін суспільно-гуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.

Уміння

Студент:

ПРН8 – *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; *орієнтується* у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі; *опрацьовує* різні джерела географічної інформації; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій;

ПРН10 – географічно *мислить, критично сприймає* інформацію; *пояснює* основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; *встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН11 – *встановлює* закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Світове господарство як складова глобальної соціально економічної системи

Тема 1. Світове господарство як глобальна географічна система. Суть поняття «світове господарство». Передумови виникнення світового господарства. Міжнародний географічний поділ праці. Еволюція світового господарства. Етапи розвитку світового господарства. Структура сучасного світового господарства: секторальна, функціонально-галузева, геопросторова. Функціональна та географічна моделі світового господарства. Функціональна («центр-периферія») та морфологічна або географічна («Північ-південь») моделі світового господарства, їх зіставлення. Основні риси сучасного етапу розвитку світового господарства.

Тема 2. Розвиток світового господарства в умовах глобалізації. Вплив НТР на структуру світового господарства. Інтернаціоналізація та глобалізація як основні визначальні риси світового господарства. Фактори розміщення господарства в умовах глобалізації. Позитивні і негативні наслідки глобалізації. Транснаціональні корпорації. Розвиток міжнародних економічних відносин. Міжнародна економічна інтеграція. Регіональні інтеграційні утворення. Еволюційний та революційний шляхи трансформації виробництва. Визначення НТР, її універсальність та всеохоплюваність. Феномен постійного прискорення науково-технічних перетворень. Вплив НТР на галузеву і територіальну структуру господарства. Зміна «лідерів» серед факторів розміщення виробництва.

Тема 3. Економічні системи та типи економіки. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Типи економічних систем. Особливості економік різних країн світу. Перехідна економіка. Сучасні моделі світового господарства: постіндустріальна, інформаційна, сервісна, інноваційна, економіка знань, креативна, розумна, цифрова, зелена, кругова, платформна, економіка вражень. Економіка масового споживання та спільної участі. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Основні методологічні підходи до визначення типів країн за рівнем розвитку. Критерії класифікації країн. Розвинуті країни: найрозвинутіші країни; високорозвинені країни; середньорозвинені країни. Країни, що розвиваються: з високим і середнім доходом; з доходом нижче середнього; з низьким доходом; з дуже низьким доходом; найменш розвинені. Країни з перехідною економікою. Країни з плановою економікою. Класифікації країн за площею та кількістю населення.

Розділ 2. Компонентна і геопросторова структура світового господарства

Тема 4. Географія первинного сектору світового господарства. Добувна промисловість.

Класифікація природних ресурсів. Природно-ресурсний потенціал світового господарства. природних ресурсів. Класифікація мінеральних ресурсів за використанням. Географія мінеральних ресурсів. Видобування вугілля, нафти і природного газу. Основні закономірності розміщення родовищ вугілля, нафти, природного газу. Найбільші в світі басейни й країни за видобутком кам'яного вугілля, нафти й природного газу. Основні закономірності розміщення родовищ металічних руд. Країни з найбільшими обсягами видобування залізних, марганцевих руд, руд кольорових, рідкісноземельних і благородних металів. Географія видобутку нерудної сировини. Ресурсозабезпеченість. Індекс ресурсозабезпеченості. Показники ресурсозабезпеченості країн мінеральними ресурсами. Ресурсозбереження.

Сільське господарство світу. Сільськогосподарське виробництво в системі світового господарства. Роль природних чинників (земельних та агрокліматичних ресурсів) у розвитку й розміщенні аграрного виробництва. Землезабезпеченість. Структура світового сільськогосподарського виробництва. Форми сільськогосподарського використання земель. Географія рослинництва світу. Географія тваринництва світу. Зональність світового сільського господарства.

Лісове господарство. Основні лісові пояси світу. Лісозабезпеченість.

Рибне господарство. Аквакультура.

Тема 5. Географія вторинного сектору світового господарства. Виробництво та постачання електроенергії. Значення електроенергетики. Типи електростанцій, основні чинники їх розміщення. Електроенергетика світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі електроенергії в світі. Відмінності в структурі виробництва електроенергії на електростанціях різних типів у країнах світу.

Виробництво металів у світі. Металургійне виробництво. Значення металургійного виробництва в господарстві. Металургійний комплекс світу, його галузева і територіальна структура. Специфіка чорних і кольорових металів. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі чорних металів. Сучасні тенденції розміщення виробництв чавуну, сталі, прокату. Класифікація кольорових металів. Провідні фактори розміщення в чорній і кольоровій металургії. Найбільші країни- виробники та країни-споживачі кольорових металів у світі.

Виробництво машин та устаткування у світі. Роль машинобудування в сучасному світі. Різноманітність підприємств та чинники їх розміщення. Спеціалізація та кооперування у машинобудуванні. Взаємозв'язок між рівнем економічного розвитку регіону, країни і рівнем розвитку машинобудування. Найбільші країни-виробники літаків, легкових автомобілів, морських суден, верстатів, комп'ютерів, робототехніки.

Хімічне виробництво у світі. Значення та особливості технологій хімічного виробництва. Чинники розміщення основних виробництв хімічних речовин і хімічної продукції, фармацевтичної продукції, гумових і пластмасових виробів. Основні центри виробництва хімічної продукції та чинники їх формування. Найбільші країни-виробники мінеральних добрив, полімерів, ліків.

Виробництво деревини й паперу: значення, особливості технологій та чинники розміщення підприємств. Найбільші в світі країни- виробники деревини та паперу.

Виробництво тканин, одягу, взуття у світі. Особливості виробничого процесу та чинники розміщення підприємств, що виробляють тканини різних видів, одяг, шкіряно-взуттєву продукцію. Найбільші на світовому ринку країни-виробники та країни-експортери продукції легкої промисловості.

Виробництво продуктів харчування у світі. Чинники розміщення підприємств, що виробляють харчові продукти. Виробництво продуктів харчування в світі: сучасні тенденції, вплив глобалізації та національних традицій, взаємозв'язок з агробізнесом. Традиційні виробництва харчових продуктів окремих країн світу.

Тема 6. Третинний сектор світової економіки. Географія сфери послуг у світовому господарстві. *Транспорт.* Транспорт, його роль у національній економіці та формуванні світового господарства. Види транспорту, їхні переваги й недоліки. Транспорт світу. Країни, що вирізняються високим рівнем розвитку мережі залізниць й автомобільних шляхів. Найбільші морські порти, їхній вплив на розміщення промисловості. Найбільші судноплавні річки світу.

Найбільші аеропорти світу. Міжнародні транспортні коридори.

Географія міжнародної торгівлі. Торгівля як вид послуг. Форми торгівлі. Структура світової торгівлі. Показники зовнішньої торгівлі. Світовий ринок товарів і послуг. Основні напрями зовнішньоторговельних зв'язків. Географія експорту та імпорту. Міжнародні торговельні організації. Світова організація торгівлі. Регіональні інтеграційні угруповання: ЄС, USMCA, АСЕАН, МЕРКОСУР. Регіональні зони вільної торгівлі (NAFTA, ASEAN та ін.)

Міжнародний туризм. Туризм як складник національної економіки, його види. Чинники розвитку туризму. Країни-лідери за обсягами туристичних потоків.

Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я. Роль науки й освіти в суспільстві. Особливості наукової й освітньої діяльності як видів економічної діяльності. Форми просторової організації наукових досліджень та освіти: технополіси, технопарки. Найвідоміші центри охорони здоров'я.

Фінансові послуги. Фінансові послуги. Світові центри банківсько-фінансової діяльності. Вплив глобалізації на розміщення фінансових установ. Країни- офшори.

ІТ-сфера. Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність. Країни-лідери на світовому ринку комп'ютерного програмування. Аутсорсинг інформаційних технологій (ІТ-аутсорсинг), його переваги й недоліки.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	1	12	1	14
Блок/модуль 1														
Розділ 1. Світове господарство як складова глобальної соціально економічної системи														
Тема 1. Світове господарство як глобальна географічна система	12	4	2	-	-	-	6							
Тема 2. Розвиток світового господарства в умовах глобалізації. Вплив НТР на структуру світового господарства	14	4	2	-	-	-	8							
Тема 3. Економічні системи та типи економіки. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку	12	2	2	-	-	-	8							
Разом за розділом 1	38	10	6	-	-	-	22							
Розділ 2. Компонентна і геопросторова структура світового господарства														
Тема 4. Географія первинного сектору світового господарства	20	6	4	-	-	-	10							
Тема 5. Географія вторинного сектору	33	10	8	-	-	-	15							

світового господарства.														
Тема 6. Третинний сектор світової економіки	14	4	2	-	-	-	8							
Разом за розділом 2	67	20	14	-	-	-	33							
Разом за семестр	105	30	20	-	-	-	55							
Усього годин	105	30	20	-	-	-	55							
Блок/модуль 2														
ІНДЗ			-	-	-	-								
Усього годин	105	30	20	-	-	-	55							

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світове господарство як глобальна географічна система	4
2	Розвиток світового господарства в умовах глобалізації. Вплив НТР на структуру світового господарства	4
3	Економічні системи та типи економіки. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку	2
4	Географія первинного сектору світового господарства. Добувна промисловість світу.	4
5	Географія сільського, лісового та рибного господарства світу.	2
6	Географія вторинного сектору світового господарства. Виробництво та постачання електроенергії.	2
7	Виробництво металів у світі.	2
8	Виробництво машин та устаткування у світі.	2
9	Хімічне виробництво у світі.	2
10	Виробництво деревини й паперу, тканин, одягу, взуття, продуктів харчування у світі	2
11	Третинний сектор світової економіки	4
	Разом	30

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світове господарство як глобальна географічна система	2
2	Розвиток світового господарства в умовах глобалізації та НТР.	2
3	Економічні системи. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку	2
4	Географія добувної промисловості світу.	2
5	Географія сільського, лісового та рибного господарства світу.	2
6	Географія виробництва та постачання електроенергії.	2

7	Географія виробництва металів у світі.	2
8	Виробництво машин та устаткування у світі.	2
9	Хімічне виробництво у світі. Виробництво деревини й паперу, тканин, одягу, взуття, продуктів харчування у світі	2
10	Третинний сектор світової економіки	2
	Разом	20

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

4.3. Теми лабораторних занять не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Світове господарство як складова глобальної соціально економічної системи		
	Характеристика основних етапів розвитку світового господарства.	6
	Міжнародна економічна інтеграція. Характеристика регіональних інтеграційних утворень.	4
	Феномен постійного прискорення науково-технічних перетворень.	4
	Економіка масового споживання та спільної участі.	4
	Класифікації країн за площею та кількістю населення.	4
Розділ 2. Компонентна і геопросторова структура світового господарства		
	Географія видобутку нерудної сировини.	3
	Показники ресурсозабезпеченості країн мінеральними ресурсами. Ресурсозбереження.	2
	Лісове господарство. Основні лісові пояси світу. Лісозабезпеченість.	3
	Рибне господарство. Аквакультура.	2
	Відмінності в структурі виробництва електроенергії на електростанціях різних типів у країнах світу.	4
	Виробництво деревини й паперу: значення, особливості технологій та чинники розміщення підприємств. Найбільші в світі країни- виробники деревини та паперу.	5
	Виробництво продуктів харчування в світі: сучасні тенденції, вплив глобалізації та національних традицій, взаємозв'язок з агробізнесом. Традиційні виробництва харчових продуктів окремих країн світу.	6
	Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я. Роль науки й освіти в суспільстві. Особливості наукової й освітньої діяльності як видів економічної діяльності. Форми просторової організації наукових досліджень та освіти: технополіси, технопарки. Найвідоміші центри охорони здоров'я.	3
	Фінансові послуги. Фінансові послуги. Світові центри банківсько-фінансової діяльності. Вплив глобалізації на розміщення фінансових установ. Країни- офшори.	2
	ІТ-сфера. Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність. Країни-лідери на світовому ринку комп'ютерного програмування. Аутсорсинг інформаційних технологій (ІТ-аутсорсинг), його переваги й недоліки.	3
	Разом	55

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

Методи навчання:

За джерелом знань:

1. *словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;
2. *наочні*: демонстрація, ілюстрація;
3. *практичні*: практичні роботи, вправи, аналіз концепцій, робота з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів тощо.

За характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; пошуковий; дослідницький.

Дистанційні методи навчання: телекомунікаційні методи (інтерактивні лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі зустрічей у Google Meet; робота у Viber-групах, Zoom-конференції), самостійна робота студентів з використанням освітньої платформи Google Classroom.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- залік;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи, участь у обговореннях;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни включає:

- *поточний контроль (ПК)* – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу з окремих складових (модулів) навчальної програми дисципліни під час аудиторних занять, консультацій та результатів самостійної роботи й оцінюється сумою набраних балів;

- *підсумковий (семестровий) контроль (ПСК)*.

Форми поточного контролю:

- *поточна оцінка* – кількість балів, яку отримує студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних занять, завдань до самостійної роботи, захисту практичних робіт, конспектів уроків тощо);

- *підсумкова поточна оцінка* – сумарна кількість балів, яку отримує студент за результатами здійснення поточного контролю.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню підлягають:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- активність при обговоренні питань практичного заняття;
- виконані практичні роботи, конспекти уроків та позакласних заходів;
- реферати, презентації, доповіді;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Методи поточного контролю: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, захист рефератів, повідомлень, мультимедійних презентацій, проєктів; опитування, тестування, контрольні роботи, перевірка виконаних завдань у Google Classroom тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з методики навчання географії

Оцінювання якості знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях, консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попередньо отриману оцінку) та під час контролю за самостійною роботою студентів.

Види робіт студентів, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- виконання практичної роботи;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка конспектів-уроків;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Максимальний бал з кожну тему практичного заняття – **6 балів**, в тому числі:

- за усну чи письмову відповідь, реферат, презентацію з теми – 3 бали;
- за виконання та захист практичної роботи – 2 бали;
- за самостійну роботу з теми — 1 бал.

Крім того, студент має змогу отримати 0,5 бали за доповнення.

Критерії оцінювання студентських теоретичних усних відповідей на практичних заняттях

Враховується:

- .рівень осмислення навчального матеріалу;
- .рівень сформованості аналітичних вмінь і концептуальних підходів;
- .повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
- .використання додаткової літератури;
- .порівняння, зв'язок з практикою, наявність висновків.

3 б. ставиться за досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату курсу та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний

характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань курсу та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. У відповіді мовні та стилістичні помилки.

2,5 б. ставиться у випадку, коли відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі стилістичні помилки.

2 б. ставиться коли відповідь неповна, фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу в цілому сформований, але студент оперує, як правило, одним підходом до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

1,5 б. ставиться коли відповідь фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу майже не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь має формальний характер. Студент не може застосувати знання на практиці. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться коли відповідь дуже поверхова. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу.

Критерії оцінювання практичної роботи

2 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання практичної роботи з теми. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу з теми практичного заняття. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Якісно та охайно виконаний графічний та картографічний матеріал. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

1,5 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для практичної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь на питання викладача при захисті роботи майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Картографічний та графічний матеріал виконаний якісно, але не достатньо охайно. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань практичної роботи. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. Студент недостатньо оволодів вміннями аналізу, порівняння тощо. Картографічний та графічний матеріал відсутній або виконаний з помилками та неохайно. Відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

0,5 б. ставиться, коли студент виконав менше 1/3 завдань практичної роботи зі значними помилками та неточностями. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Максимальна кількість балів за завдання для самостійної роботи з кожної теми практичного заняття – **1 бал.**

1 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем курсу дисципліни, що виноситься на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами

тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань дисципліни та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

0,75 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

0,5 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

0,25 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання рефератів

При оцінюванні реферату враховуються:

- ступінь розкриття теми;
- рівень науковості та доступності тексту реферату;
- вміння працювати з науковою літературою, систематизувати та структурувати матеріал;
- наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень;
- використання при підготовці реферату декількох джерел інформації;
- дотримання вимог до оформлення реферату (наявність титульної сторінки, плану, вступу; правильність оформлення посилання на використані джерела; список використаних джерел; оцінка грамотності та культури викладу; дотримання вимог до обсягу реферату тощо);
- вільне володіння матеріалом реферату при захисті.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за реферат – **3 бали**.

3 бали ставиться, коли виконані всі вимоги до написання реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблено короткий аналіз різних точок зору на дану проблему і логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення.

2 бали ставиться, коли основні вимоги до реферату виконані, але при цьому допущені значні недоліки, є значні неточності у викладі матеріалу; відсутня логіка викладу, не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні.

1 бал виставляється якщо є істотні відступи від вимог до реферування, тема висвітлена дуже поверхово або частково, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні.

Критерії оцінювання презентації

При оцінюванні комп'ютерної презентації враховуються:

- наявність титульного слайда, на якому зазначено назву доповіді/презентації та відомості про авторів;
- логічна послідовність слайдів;
- дотриманні вимог до тексту слайдів (наявністю заголовків, які висвітлюють основну ідею цього слайда; не більше ніж 6-8 рядків тексту на слайді, по 6-8 слів у рядку; текст повинен складатися з

простих речень та коротких слів; розмір символів тексту має бути достатнім для розпізнавання з найвіддаленішого кутка аудиторії, рекомендований розмір символів не менше ніж 24 пт.).

- дотримання вимог до графічних об'єктів на слайдах (кількість зображень повинна бути достатньою для ілюстрації змісту слайда або виступу, але не переобтяжувати сприйняття відомостей; варто вибирати такі зображення, на яких деталі добре розрізняються; на одному слайді мають бути зображення одного стилю (або фотографії, або мальовані зображення) тощо).
- дотримання вимог до оформлення презентації: слайди не повинні бути перенасичені текстом, а містити більше графічних, картографічних та ілюстративних матеріалів; усі слайди бажано оформлювати в одному стилі; у кольоровій гамі презентації рекомендується використовувати не більше ніж 2-3 кольори та 2-3 їх відтінки; для демонстрації презентації на великому екрані з використанням мультимедійного проектора колір тла слайдів має бути світлим; колір тексту має бути контрастним до кольору тла.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за презентацію – **3 бали**.

3 бали ставиться, коли виконані всі вимоги до змісту презентації, повною мірою розкрита тема, дотримана логіка викладу матеріалу, витриманий обсяг презентації, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення слайдів.

2 бали ставиться, коли основні вимоги до змісту презентації виконані, але при цьому допущені значні недоліки у викладі матеріалу; відсутня або порушена логіка викладу; не витриманий обсяг презентації або матеріалу у слайдах; є недоліки в оформленні слайдів.

1 бал виставляється якщо є істотні відступи від вимог до презентації, тема висвітлена дуже поверхово або частково; відсутня логіка викладу, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні слайдів.

Критерії оцінювання контрольної роботи

До контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю. У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки КР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання. Перескладання КР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій. Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу з кожного змістового модуля – **5 балів**. Контрольна робота включає 5 завдань. Максимальна кількість балів за кожне завдання контрольної роботи – **1 бал**.

Критерії оцінювання виконання завдань модульної контрольної роботи

1 бал ставиться у випадку, коли студент у відповіді на питання продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату дисципліни та теоретичного матеріалу з тієї чи іншої теми; вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлене запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань дисципліни та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань, глибоке розуміння причинно-наслідкових зв'язків та географічних закономірностей. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні чи стилістичні помилки.

0,75 бали ставиться, коли відповідь на питання правильна і майже повна, судження студента з питання мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. У відповіді висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Студент висвітлює причинно-наслідкові зв'язки та історико-географічні закономірності, але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але

недостатньо її аргументує. Матеріал викладено правильною мовою, без орфографічних та граматичних помилок, але присутні окремі стилістичні помилки.

0,5 бали ставиться, коли відповідь на запитання неповна, частково помилкова та фрагментарна. Студент не має системних знань з даного питання, не повною мірою володіє понятійно-термінологічним апаратом дисципліни в цілому сформований. Студент висвітлює лише один підхід до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. Студент лише називає приклади причинно-наслідкових зв'язків те географічних закономірностей, але не розкриває їх суть. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні окремі граматичні, фактичні чи стилістичні помилки.

0,25 бали ставиться, коли у відповіді на питання студент демонструє вкрай поверхові знання з теми. Відповідь неповна та частково помилкова. Студент оперує лише окремими фразами. Понятійно-термінологічний апарат дисципліни несформований. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти, часто помилкові. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Відсутні згадування про причинно-наслідкові зв'язки та історико-географічні закономірності. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні, стилістичні або граматичні помилки.

Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «Географія світового господарства» передбачена така форма підсумкового контролю як екзамен. Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової поточної семестрової оцінки до екзамену (максимум 60 балів) як суми підсумкових поточних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх тем та оцінок за контрольну роботу.

Семестровий контроль у формі **екзамену** проводиться усно. На екзамен виносяться ключові питання сучасної МНГ та практичні завдання методичного спрямування. Білети містять 3 теоретичні та 1 практичне завдання. Максимальна сума балів, що виділяється на екзамен – 40 балів.

Підсумкова семестрова оцінка з дисципліни (сума балів) розраховується як сума підсумкової семестрової оцінки до екзамену та екзаменаційної оцінки та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів при складанні екзамену

30-40 балів ставиться у випадку, коли студент повністю засвоїв зміст курсу, вільно володіє навчальним матеріалом і вміє усвідомлено застосовувати його на практиці як в знайомих так і в нових ситуаціях. Має системні, повні, міцні знання з дисципліни. Студент вміє аналізувати, систематизувати інформацію, узагальнювати, робити висновки, висловлювати власну думку та аргументувати її. Студент дає ґрунтовну відповідь на поставлене запитання, володіє понятійним апаратом ГСГ. Володіє вміннями користуватися різними джерелами географічної інформації. Усі передбачені програмою завдання виконані з максимальною якістю.

20-30 балів ставиться коли студент повністю засвоїв теоретичний зміст курсу, добре відтворює основний зміст навчального матеріалу. Застосовує знання у стандартних ситуаціях. Студент вміє аналізувати, систематизувати інформацію, узагальнювати, робити висновки. Студент уміє дати майже повну відповідь на поставлене запитання, володіє понятійним апаратом ГСГ, але припускається незначних неточностей або не грубих фактичних помилок. Всі передбачені програмою навички сформовані. Усі передбачені програмою завдання виконані, якість більшості з них близька до максимальної.

10-20 балів ставиться якщо теоретичний зміст курсу засвоєний частково. Студент в цілому правильно відтворює навчальний матеріал. Студент намагається аналізувати, систематизувати інформацію, висловлювати власну позицію, але недостатньо її аргументує. Необхідні практичні методичні навички в основному сформовані. Більшість робіт, передбачених програмою виконано, але деякі з них мають недоліки, фактичні або змістовні помилки.

5-10 балів ставиться у випадку, коли теоретичний зміст курсу засвоєний лише фрагментарно. Відповідь фрагментарна, нелогічна, а з деяких питань – відсутня. Більшість передбачених програмою

навчальних завдань не виконано або їх якість близька до мінімальної. Але за додаткової самостійної роботи над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання завдань та глибше оволодіння навчальним матеріалом.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

Питання до екзамену

1. Світове господарство як глобальна географічна система. Суть поняття «світове господарство».
2. Передумови виникнення світового господарства.
3. Міжнародний географічний поділ праці.
4. Еволюція світового господарства. Етапи розвитку світового господарства.
5. Структура сучасного світового господарства: секторальна, функціонально-галузева, геопросторова. Функціональна («центр-периферія») та морфологічна або географічна («Північ-південь») моделі світового господарства, їх зіставлення.
6. Основні риси сучасного етапу розвитку світового господарства.
7. Інтернаціоналізація та глобалізація як основні визначальні риси світового господарства. Фактори розміщення господарства в умовах глобалізації.
8. Позитивні і негативні наслідки глобалізації. Транснаціональні корпорації.
9. Розвиток міжнародних економічних відносин. Міжнародна економічна інтеграція. Регіональні інтеграційні утворення.
10. Еволюційний та революційний шляхи трансформації виробництва.
11. Вплив НТР на галузеву і територіальну структуру господарства. Зміна «лідерів» серед факторів розміщення виробництва.
12. Економічні системи. Типи економічних систем. Особливості економік різних країн світу. Перехідна економіка.
13. Сучасні моделі світового господарства: постіндустріальна, інформаційна, сервісна, інноваційна, економіка знань, креативна, розумна, цифрова, зелена, кругова, платформна, економіка вражень. Економіка масового споживання та спільної участі.
14. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку.
15. Географія первинного сектору світового господарства. Добувна промисловість. Класифікація мінеральних ресурсів за використанням.
16. Географія паливних ресурсів.
17. Географія рудних ресурсів.
18. Географія нерудних ресурсів.
19. Ресурсозабезпеченість. Індекс ресурсозабезпеченості. Показники ресурсозабезпеченості країн мінеральними ресурсами. Ресурсозбереження.
20. Сільське господарство світу. Роль природних чинників (земельних та агрокліматичних ресурсів) у розвитку й розміщенні аграрного виробництва. Землезабезпеченість.
21. Структура світового сільськогосподарського виробництва. Форми сільськогосподарського використання земель. Зональність світового сільського господарства.
22. Географія рослинництва світу.
23. Географія тваринництва світу.
24. Лісове господарство. Основні лісові пояси світу. Лісозабезпеченість.
25. Рибне господарство. Аквакультура.
26. Виробництво та постачання електроенергії. Значення електроенергетики. Типи електростанцій, основні чинники їх розміщення.
27. Електроенергетика світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі електроенергії в світі.
28. Виробництво металів у світі. Металургійне виробництво: значення, галузева і територіальна структура. Специфіка чорних і кольорових металів. Провідні фактори розміщення в чорній і кольоровій металургії.
29. Географія чорної металургії світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі чорних металів. Сучасні тенденції розміщення виробництв чавуну, сталі, прокату.
30. Класифікація кольорових металів. Географія кольорової металургії світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі кольорових металів у світі.
31. Виробництво машин та устаткування у світі. Роль машинобудування в сучасному світі. Різноманітність підприємств та чинники їх розміщення. Спеціалізація та кооперування у машинобудуванні.
32. Взаємозв'язок між рівнем економічного розвитку регіону, країни і рівнем розвитку машинобудування.
33. Географія галузей машинобудування. Найбільші країни-виробники літаків, легкових автомобілів,

морських суден, верстатів, комп'ютерів, робототехніки.

34. Хімічне виробництво у світі. Значення та особливості технологій хімічного виробництва. Чинники розміщення хімічних виробництв.

35. Географія галузей хімічного виробництва. Найбільші країни-виробники мінеральних добрив, полімерів, ліків.

36. Виробництво деревини й паперу: значення, особливості технологій та чинники розміщення підприємств. Найбільші в світі країни- виробники деревини та паперу.

37. Виробництво тканин, одягу, взуття у світі. Найбільші на світовому ринку країни-виробники та країни-експортери продукції легкої промисловості.

38. Виробництво продуктів харчування у світі. Чинники розміщення підприємств, що виробляють харчові продукти. Традиційні виробництва харчових продуктів окремих країн світу.

39. Транспорт, його роль у національній економіці та формуванні світового господарства. Види транспорту, їхні переваги й недоліки.

40. Автомобільний транспорт у світі. Країни, що вирізняються високим рівнем розвитку мережі залізниць й автомобільних шляхів.

41. Водний транспорт у світі. Найбільші морські порти, їхній вплив на розміщення промисловості. Найбільші судноплавні річки світу.

42. Авіаційний транспорт у світі. Найбільші аеропорти світу.

43. Міжнародні транспортні коридори.

44. Географія міжнародної торгівлі. Структура світової торгівлі.

45. Світовий ринок товарів і послуг. Основні напрями зовнішньоторговельних зв'язків. Міжнародні торговельні організації.

46. Міжнародний туризм. Туризм як складник національної економіки, його види. Чинники розвитку туризму. Країни-лідери за обсягами туристичних потоків.

47. Наукова діяльність. Освіта. Роль науки й освіти в суспільстві. Форми просторової організації наукових досліджень та освіти: технополіси, технопарки.

48. Охорона здоров'я. Найвідоміші центри охорони здоров'я.

49. Фінансові послуги. Фінансові послуги. Світові центри банківсько-фінансової діяльності. Вплив глобалізації на розміщення фінансових установ. Країни- офшори.

50. IT-сфера. Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність. Країни-лідери на світовому ринку комп'ютерного програмування. Аутсорсинг інформаційних технологій (IT-аутсорсинг).

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання						Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
6	6	6	12	24	6		

T1, T2 ... T15 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я. Б. Олійник та ін.; за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. Київ: Знання, 2011. 640 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я. Б. Олійник та ін.; за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. 2-е вид, стер., Київ: Знання, 2014. 637 с.
3. Дзьоба О. Г., Яцюк О. С. Глобальна економіка: Навч. посібник. ІваноФранківськ: ІФНТУНГ, 2015. 130 с.
4. Кузик С. П., Мамчур О. І., Ванда І. В. Географія світового господарства: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 312 с.
5. Липов В. В. Глобальна економіка: навчальний посібник: у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 228 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/18469/1/2017-Липов%20В%20В.pdf>
6. Мандрик І. П. Географія світового господарства: Конспект лекцій. Луцьк, ПП Іванюк В. П. 2021. 187 с.
7. Мельник, І. Г. (2023). Географія світового господарства. СумДПУ імені А. С. Макаренка. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/handle/123456789/10015>
8. Сюткін С.І. Курс лекцій з географії світового господарства. Суми: СумДПУ, 2020. 142 с.
9. Таранова Н. Б. Географія світового господарства: навчальний посібник для студентів. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2019. 108 с.

Допоміжна

1. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. — Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. — 211 с.
2. Дахно І. І., Бовтрук Ю. А. Міжнародна економіка: Навч. посб. К.: МАУП, 2002. 216 с.
3. Економічна і соціальна географія світу: навчальний посібник. За ред. С. П. Кузика. Львів: Світ, 2002. 672 с.
4. Мочерний С.В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія/ С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. К.: Ніка-Центр, 2006. 200 с.
5. Нікітіна М. Г. Світове господарство та міжнародні відносини: просторові аспекти розвитку: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 192 с.
6. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: Монографія/ Булатов О.В., Козак Ю.Г., Козюк В.В. та ін. — Тернопіль: Економічна думка, 2014. — 504 с
7. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Геоелементна та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с. URL: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalniposibniki/rokocha_0001.pdf
8. Світова економіка: Підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2001. 582 с.
9. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. Авт.; за ред. Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка, В.К.Бабарицької. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 145 с.
10. Смаль В.В. Трансформація господарства постіндустріальних країн: наукові засади суспільно-географічного дослідження. К.: КНУ імені Т. Шевченка, 2011.
11. Сюткін С.І. Суспільна географія: термінологічний словник. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2015. 56 с.
12. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: навч. посіб. Одеса: Астропринт, 2009. 544 с.
13. Шаблій О.І. Основи суспільної географії. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2012.
14. Dorrell, David; Henderson, Joseph; Lindley, Todd; and Connor, Georgeta, "Introduction to Human Geography (2nd Edition)" (2019). Geological Sciences and Geography Open Textbooks. 2. <https://oer.galileo.usg.edu/geo-textbooks/2> P. 147-159.
15. Sharp J. Humanistic geography // The Dictionary of Human Geography / Edited by D. Gregory, R. Johnston, G. Pratt, M. J. Watts and S. Whatmore. – 2009. – P. 356-358.
16. Social geography // The dictionary of human geography / D. Gregory, R. Johnston, G. Pratt, M. J. Watts and S. Whatmore (Eds.). – Wiley-Blackwell, 2009. – P. 692–694.
17. Wallerstein I. The Modern World System I / I. Wallerstein. – London, UK: University of California Press, 2011.

18. Wallerstein I. The Modern World System III / I. Wallerstein. – London, UK: University of California Press, 2011.

5.2. Методичне забезпечення

1. Силабус з дисципліни «Географія світового господарства».
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).
3. Методичні розробки практичних занять (в електронному та паперовому варіанті)
4. Матеріали в навчальному класі «Географія світового господарства» на освітній платформі Google Classroom

5.3. Інформаційні ресурси

1. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. Рекомендовано МОН / Я.Б. Олійника та ін., за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. К.: знання 2011. 640 с. URL: http://www.lgtinfo.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=148
2. Представництво України при Європейському Союзі. URL: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu>
3. Радзівська С. О. Глобальна економіка. Курс лекцій. К. : «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с. URL: http://lib-net.com/book/106_Globalna_ekonomika.html.
4. Національний інститут стратегічних досліджень URL: <http://www.niss.ua/>
5. Global Peace Index Report, 2019. URL: <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2019/06/GPI-2019-web003.pdf>
6. Human Development Reports, 2019 [Electronic resource]. URL: <http://hdr.undp.org/en/content/human-developmentreport-2019>.
7. Institute for Economics and Peace. URL: <http://economicsandpeace.org>
8. Open Society Foundations. URL: <http://www.soros.org>
9. Organization of the Petroleum Exporting Countries. URL: <http://opec.org>
10. World Bank [Електронний ресурс]. URL: <http://www.worldbank.org>
11. World Trade Organization. URL: <http://wto.org>
12. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН. URL: <http://www.fao.org>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.